

Czupryńska, Joanna

Profesor Aleksander Gieysztor na fotografiach ze zbiorów Archiwum Zamku Królewskiego w Warszawie

---

Kronika Zamkowa 1-2 (57-58), 237-260

2009

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WSPOMNIENIA

Joanna Czupryńska

PROFESOR ALEKSANDER GIEYSZTOR NA FOTOGRAFIACH ZE ZBIORÓW ARCHIWUM ZAMKU KRÓLEWSKIEGO W WARSZAWIE

W zasobie fotograficznym Archiwum Zamku Królewskiego w Warszawie znajduje się dokumentacja ważniejszych wydarzeń odbywających się w Zamku, w tym zdjęcia związane z osobą Aleksandra Gieysztor, przede wszystkim jako dyrektora tej instytucji. Wśród nich najliczniejszą grupę stanowią wizyty wybitnych osobistości ze świata polityki, kultury, nauki, uroczystości przekazania darów do zbiorów Zamku oraz otwarcia wystaw czasowych. Do ciekawszych można zaliczyć reportaże z uroczystości dotyczących samego Profesora, takich jak jubileusze urodzin czy wręczenie nagród i odznaczeń za wybitne osiągnięcia w dziedzinie nauki i działalność na rzecz kultury.

Aleksander Gieysztor był wybitnym historykiem, prezesem Polskiej Akade-

mii Nauk, członkiem wielu towarzystw naukowych, żołnierzem Armii Krajowej. Dzięki swej pracy naukowej, dydaktycznej, społecznej oraz osobistej postawie, życzliwości okazywanej ludziom, z którymi się stykał, wzbudzał powszechny szacunek i sympatię.

Celem niniejszej prezentacji jest przedstawienie sytuacji wskazujących na różnorodną działalność Aleksandra Gieysztor. Niestety, zakres tematyczny zbioru fotograficznego Archiwum, wizualna oraz techniczna jakość niektórych zdjęć, a także ramy tej publikacji spowodowały znaczne ograniczenia. Pozostaje nadzieja, że dobór fotografii choć w niewielkim stopniu przybliży postać Aleksandra Gieysztor.

Ilustracje zamieszczono w układzie chronologicznym.

1. Pracownicy Zamku Królewskiego w Warszawie składający życzenia Aleksandrowi Gieysztorowi z okazji jego 65. urodzin, Dziedziniec Wielki, 17 lipca 1981 r. Fot. M. Bronarski

2. Przekazanie przez Stefana Łebkowskiego z RPA w darze do zbiorów Zamku Królewskiego w Warszawie pasa słuckiego, 23 września 1981 r. Fot. M. Bronarski

3. Nadanie Aleksandrowi Gieysztorowi honorowego członkostwa Polskiego Towarzystwa Archeologicznego i Numizmatycznego. Od lewej widoczni: Stanisław Suchodolski, prezes Towarzystwa, W. Maciejak, Edmund Kopicki, Piotr Kochanowski, Lech Kokociński, Mieczysław Czerski, prezes Oddziału Warszawskiego, listopad 1983 r. Fot. M. Bronarski

4. Przekazanie zbroi karaceny przez rodzinę Wołk-Łaniewskich do zbiorów Zamku Królewskiego w Warszawie. Obok Aleksandra Gieysztora stoją: z lewej dr Bożenna Majewska-Maszkowska, kurator Ośrodka Badań nad Zamkiem, z prawej Barbara Złobicka, główny inwentaryzator, Sala Konferencyjna, 27 kwietnia 1984 r. Fot. M. Bronarski

5. Przekazanie zbroi karaceny przez rodzinę Wołk-Łaniewskich do zbiorów Zamku Królewskiego w Warszawie. Aleksander Gieysztor oprowadza ofiarodawców po Zamku, 27 kwietnia 1984 r. Fot. M. Bronarski

6. Uroczystość otwarcia Zamku Królewskiego w Warszawie i wprowadzenia urny z sercem Tadeusza Kościuszki, Dziedziniec Wielki, 31 sierpnia 1984 r. Fot. M. Bronarski

7. Odślonięcie kamienia upamiętniającego Kazimierza Brokła, kustosa zbiorów w Zamku Królewskim w Warszawie w latach 1928-1939, w 45. rocznicę śmierci, 17 września 1984 r. Fot. M. Bronarski

8. Aleksander Gieysztor z pracownikami społecznymi Zamku Królewskiego w Warszawie. Od lewej stoją: Wiktor Rybacki, Helena Kollny, Helena Michałowicz, Łucja Michniewicz, Antoni Gąsior, Bronisława Pijewska, Janina Gruszecka, Maria Sieklucka. Od lewej siedzą: Irena Klimek, Jadwiga Jaworska, Marian Sołtysiak - zastępca dyrektora, Aleksander Gieysztor, Marian Krakowski, Sala Rady, 4 grudnia 1984 r. Fot. M. Bronarski

9. Przekazanie przez Bank PKO SA dukata i medalu Jana Kazimierza do zbiorów Zamku Królewskiego w Warszawie. Aleksander Gieysztor przyjmuje dar z rąk prezesa banku W. Zawadzkiego, na drugim planie, pośrodku, Marta Męciewska, kurator Gabinetu Numizmatycznego, 15 kwietnia 1986 r. Fot. M. Bronarski

11. Jubileusz 50-lecia pracy naukowej Aleksandra Gieysztor. Gratulacje składa Aleksander Krawczuk, minister kultury i sztuki w latach 1986-1989, Sala Koncertowa, 6 października 1986 r. Fot. M. Bronarski

12. Jubileusz 50-lecia pracy naukowej Aleksandra Gieysztor. Aleksander Gieysztor z pracownikami Zamku Królewskiego w Warszawie. Od lewej widoczni m.in.: Krystyna Przybysz, kurator Ośrodka Archeologicznego, Dariusz Chyb, Anna Saratowicz-Dudyńska, Hanna Małachowicz, Bożenna Majewska-Maszkowska, Aleksander Gieysztor, Anna Kozłowska, Katarzyna Jursz, Daniel Artymowski, Grażyna Marcinkowska, Bożena Steinborn, Sala Rady, 6 października 1986 r. Fot. M. Bronarski

13. Odznaczeni z okazji święta Straży Pożarnej u Aleksandra Gieysztor, maj 1987 r. Fot. W. Krzemiński

14. Pracownicy Zamku Królewskiego w Warszawie na Dziedzińcu Wielkim, oczekujący Jana Pawła II z okazji trzeciej pielgrzymki do Polski, 8 czerwca 1987 r. Fot. M. Bronarski

15. Złożenie przysięgi przez odbywających w Straży Zamkowej zastępczą służbę wojskową, Dziedziniec Wielki, 1987 r. Fot. M. Bronarski

16. Otwarcie wystawy *Dzieło Sejmu Wielkiego*. Aleksander Gieysztor w towarzystwie Miry Zimińskiej-Sygietyńskiej i Romana Malinowskiego, marszałka Sejmu w latach 1985-1989, 6 października 1988 r. Fot. M. Bronarski

20. Otwarcie wystawy archeologicznej. Aleksander Gieysztor w rozmowie z Krystyną Przybysz-Czerniak, kuratorem Ośrodka Archeologicznego, Piwnica Trójślupowa, 17 września 1990 r. Fot. M. Bronarski

21. Wigilia dla pracowników Zamku Królewskiego w Warszawie, Sala Wielka, 17 grudnia 1990 r. Fot. P. Kobek

22. Wizyta Ojca Świętego w Zamku Królewskim w Warszawie podczas czwartej pielgrzymki do Polski.
Jan Paweł II i Aleksander Gieysztor w Sali Rycerskiej, 8 czerwca 1991 r. Fot. M. Bronarski

23. Uroczystość 75. urodzin Aleksandra Gieysztora. Jubilat z pracownikami na Dziedzińcu Wielkim, 17 lipca 1991 r. Fot. M. Bronarski

24. Uroczystość 75. urodzin Aleksandra Gieysztora. Jubilat z pracownikami w Sieni Jednosłupowej. Od lewej widoczni m.in.: Józefa Pazdyk, główna księgowa, Marek Makowski, komendant Straży Zamkowej, Marian Mizeraczyk, Joanna Kurkowska, Małgorzata Pleskaczyńska, kierownik Archiwum, Andrzej Derelkowski, główny inwentaryzator, Aleksander Gieysztor, Sławomir Kwiatkowski, kierownik Działu Inwestycji i Remontów, Ewa Michlewska, Marta Męclewska, kurator Gabinetu Numizmatycznego, Ewa Suchodolska, kurator Ośrodka Historyczno-Archiwalnego, Danuta Łuniewicz-Koper, zastępca dyrektora, Marian Sołtysiak, kierownik Ośrodka Wydawniczego Arx Regia. Na pierwszym planie Marek Wrede, Kazimierz Stachurski, 17 lipca 1991 r. Fot. M. Bronarski

25. Pożegnanie Aleksandra Gieysztora odchodzącego na emeryturę. Na zdjęciu widoczni: Andrzej Brydowski, dyrektor ds. technicznych, Andrzej Rottermund, dyrektor Zamku, Aleksander Gieysztor, Marek Makowski, komendant Straży Zamkowej, Leszek Kieniewicz, Danuta Gawin, kierownik Działu Współpracy z Zagranicą, Marian Mizeraczyk, Józefa Pazdyk, główna księgowa, Marta Męcłewska, kurator Gabinetu Numizmatycznego, Bożenna Majewska-Maszkowska, kurator Ośrodka Badań nad Zamkiem, Marian Sołtysiak, kierownik Ośrodka Wydawniczego Arx Regia, Andrzej Derelkowski, główny inwentaryzator, Paweł Sadlej, główny konserwator, Danuta Łuniewicz-Koper, zastępca dyrektora, Ewa Suchodolska, kurator Ośrodka Historyczno-Archiwalnego, Krystyna Jaworowska, kierownik Wydziału Spraw Pracowniczych, Bożena Wiórkiewicz, kurator Ośrodka Oświatowego, Alina Dziecioł, kurator Biblioteki, Hanna Małachowicz, Kazimierz Stachurski, Schody Senatorskie, 31 października 1991 r. Fot. M. Bronarski

26. Pożegnanie Aleksandra Gieysztora odchodzącego na emeryturę. Od lewej stoją: Ewa Dukaczewska, Janina Wiczorkiewicz, Bożenna Majewska-Maszkowska, Leszek Kieniewicz, Bożena Wiórkiewicz, Danuta Łuniewicz-Koper. Od lewej siedzą: Helena Gąsiorowska, Aleksander Gieysztor, Danuta Gawin, Sala Konferencyjna, 31 października 1991 r. Fot. M. Bronarski

27. Wizyta członków Furniture History Society w Zamku Królewskim w Warszawie, Gabinet Króla, 11 września 1992 r. Fot. P. Kobek

28. Uroczystość dziesięciolecia udostępnienia Zamku Królewskiego w Warszawie dla publiczności, Sala Wielka, 31 sierpnia 1994 r. Fot. M. Bronarski

29. Uroczystości pogrzebowe króla Stanisława Augusta. Warta honorowa przy urnie z prochami króla, Sala Rycerska, 14 lutego 1995 r. Fot. M. Bronarski

30. Uroczystość wręczenia przez prezesa Europa Nostra Daniela Cardona de Lichtbuer Aleksandrowi Gieysztorowi medalu Europa Nostra za pracę na rzecz ochrony zabytków, szczególnie za udział w rekonstrukcji i rewitalizacji Zamku Królewskiego. Pierwszy z lewej Marcin Świącicki, prezydent Warszawy w latach 1994-1999, Sala Wielka, 10 maja 1995 r. Fot. M. Bronarski

31. Spotkanie Bremer Tabak Collegium. Najwybitniejsi przedstawiciele świata polityki, nauki i kultury Polski i Niemiec podczas uroczystej kolacji, Sala Wielka, 1 czerwca 1995 r. Fot. M. Bronarski

32. Promocja książki Krzysztofa Jasiewicza *Lista strat ziemiaństwa polskiego*, Sala Koncertowa, 6 maja 1996 r. Fot. P. Kobek

34. Jubileusz 80. urodzin Aleksandra Gieysztor. Aleksander Gieysztor w otoczeniu pracowników Zamku Królewskiego w Warszawie. Od lewej widoczni m.in.: Iwona Maciszewska, Marian Mizeraczyk, Anna Kocięcka, Helena Gąsiorowska, Róża Wawrzynowicz-Billip, Agnieszka Moczulska, Regina Dmowska, Joanna Nowak, Marian Sołtysiak, Józefa Pazdyk, Jolanta Wybodowska, Andrzej Grzybowski, Irmina Jastrzębska, Andrzej Rottermund, Tomarz Buźniak, Małgorzata Pleskaczyńska, Joanna Kurkowska, Sabina Borowa, Marta Męciewska, Katarzyna Stawska, Irena Koć, Krystyna Łubieńska, Ewa Suchodolska, Sala Rady, 16 lipca 1996 r. Fot. M. Bronarski

35. Sesja naukowa Światowego Związku Żołnierzy AK, Sala Wielka, 6 listopada 1997 r. Fot. P. Kobek

36. Uroczystość z okazji odznaczenia Andrzeja Ciechanowieckiego Orderem Orła Białego. Widoczni m.in. Agnieszka Morawińska, Jerzy Gutkowski, Skarbiec Wielki, 15 sierpnia 1998 r. Fot. M. Bronarski

37. Uroczystości pogrzebowe Aleksandra Gieysztor. Msza św. w kościele Wizytek, 16 lutego 1999 r.
Fot. M. Bronarski

38. Uroczystości pogrzebowe Aleksandra Gieysztor. Msza św. w kościele Wizytek, 16 lutego 1999 r.
Fot. M. Bronarski

39. Uroczystości pogrzebowe Aleksandra Gieysztor. Wyprowadzenie trumny z kościoła Wizytek, 16 lutego 1999 r. Fot. M. Bronarski

40. Uroczystości pogrzebowe Aleksandra Gieysztor, cmentarz Powązkowski, 16 lutego 1999 r. Fot. P. Kobek